

Неорієнтовані графи та термінологія

Дискретна математика

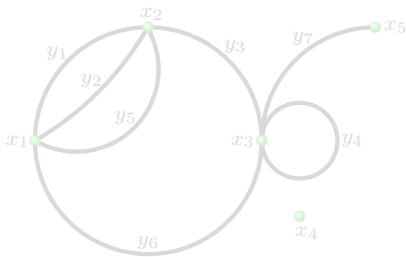
Лекція 26

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність¹ точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

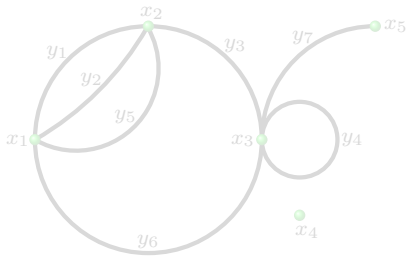
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність¹ точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

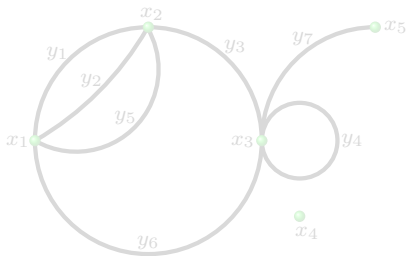
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого *геометричного графа* у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються *вершинами*, а криві з Y — *ребрами* графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

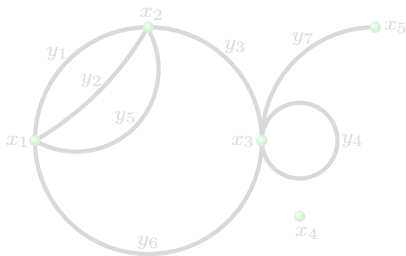
¹Крива називається *простою*, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

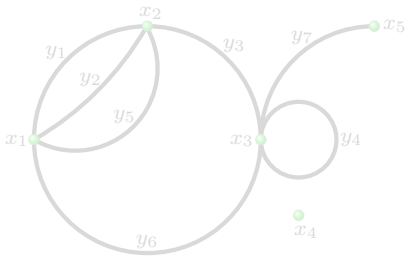
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

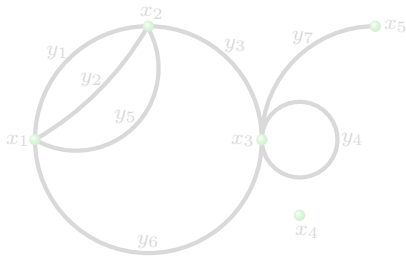
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

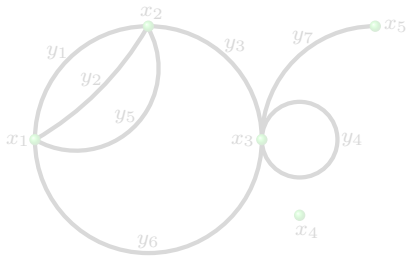
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

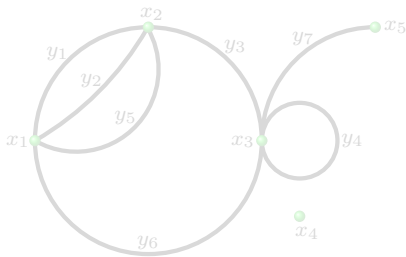

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

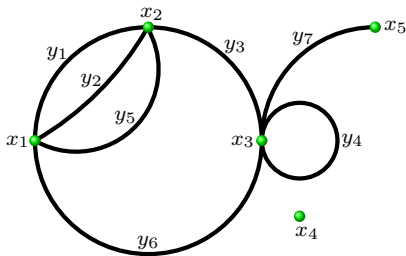
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

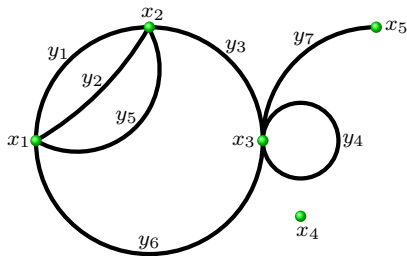
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

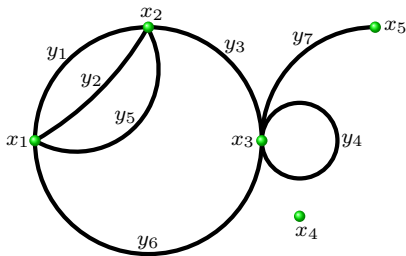
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

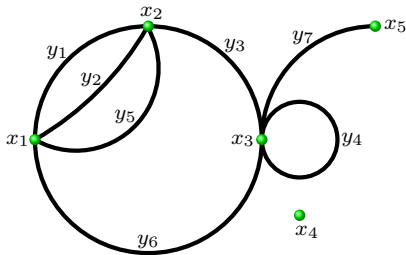
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

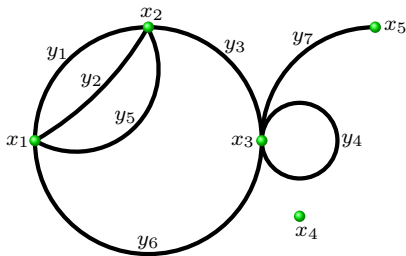
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

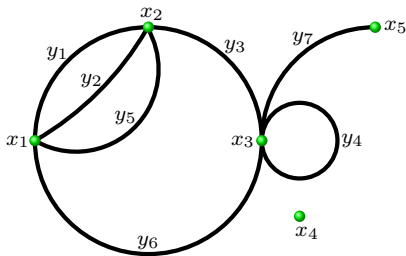
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

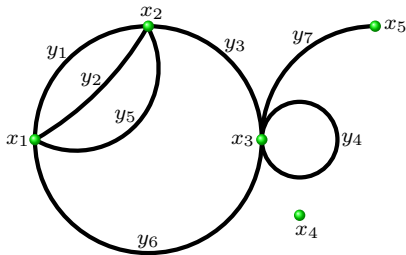
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

У подальшому викладенні матеріалу буде з'ясовано, що довільний скінченний граф (при загальному його визначенні) можна для наочності уявляти як сукупність ліній, які з'єднують задані точки в тривимірному просторі. Тому корисно мати означення так званого **геометричного графа** у просторі $\mathbb{R}^n$: це сукупність точок X і простих¹ кривих Y , кінці яких є точки з X . Точки з множини X називаються **вершинами**, а криві з Y — **ребрами** графа. На рис. зображено граф у просторі $\mathbb{R}^2$ (його, очевидно, можна розглядати у просторі $\mathbb{R}^3$), де

$$X = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\};$$

$$Y = \{y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7\}.$$

Надалі будемо використовувати такі позначення: $G = (X, Y)$,

$n = n_G$ — кількість вершин графа G ,

$m = m_G$ — кількість ребер графа G .

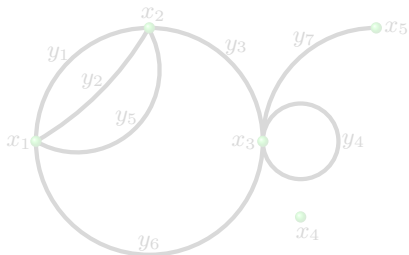
¹Крива називається **простою**, якщо вона неперервна та не має самоперетинів.

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

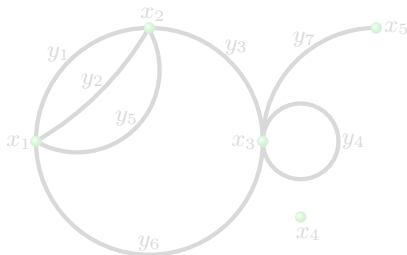

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

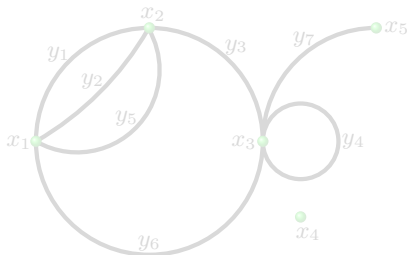

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

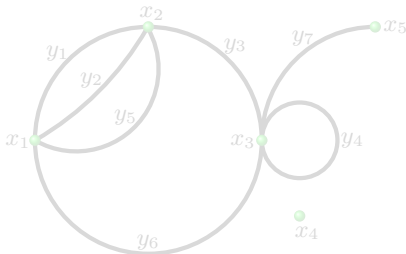

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

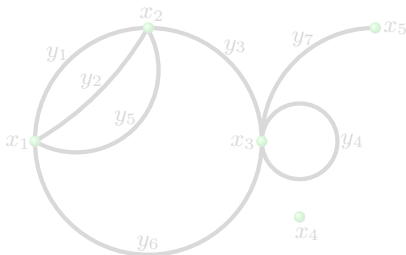

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

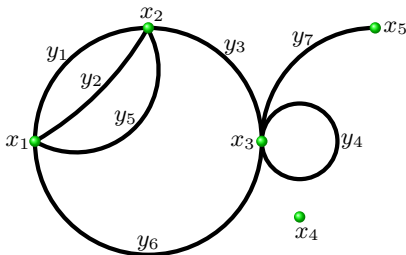

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

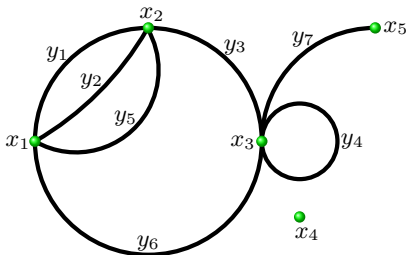

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

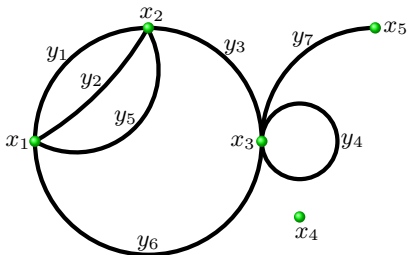

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

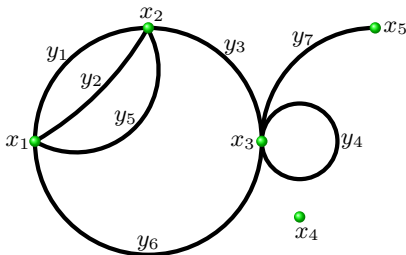
Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

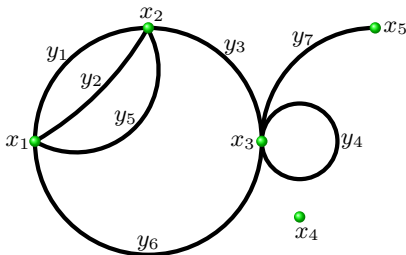

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

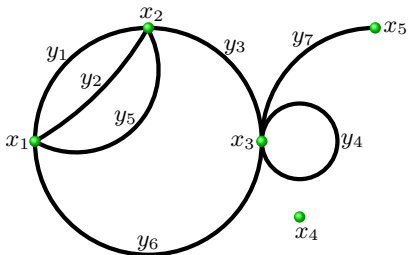

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

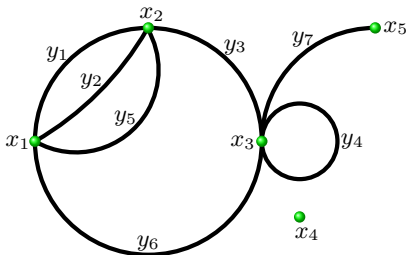

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

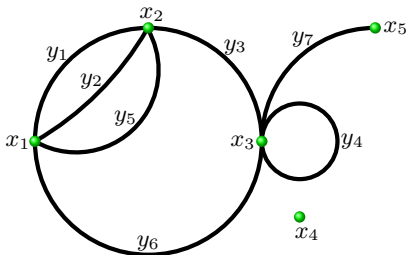

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

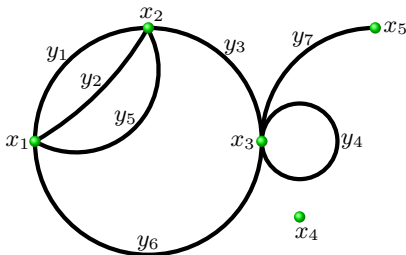

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Основні терміни

Ми даємо основні терміни для неорієнтованих графів. Для орієнтованих графів термінологія буде викладена в наступних лекціях.

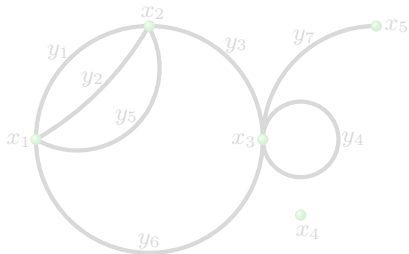
Суміжні вершини — це вершини, з'єднані ребром (вершини x_2 і x_3 графа G на рис. є суміжними), **суміжні ребра** — це ребра, які мають спільну вершину (ребра y_1, y_2, y_3 і y_5 графа G на рис. є суміжними).

Вершина x_i і ребро y_j **інцидентні** одне одному, якщо точка x_i є кінцем кривої y_j (вершина x_2 і ребро y_3 графа G на рис. інцидентні). **Петля** — це замкнене ребро, тобто ребро у якого кінці збігаються (ребро y_4 на рис. є петлею). Вершина, яка неінцидентна жодному ребру називається **ізолюваною** (вершина x_4 на рис. ізолювана).

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або *кратні* — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1, y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1, x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його *довжиною* (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

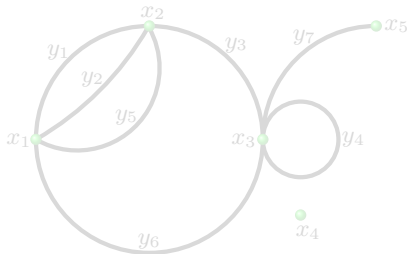
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

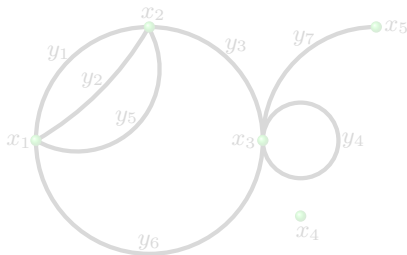
$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

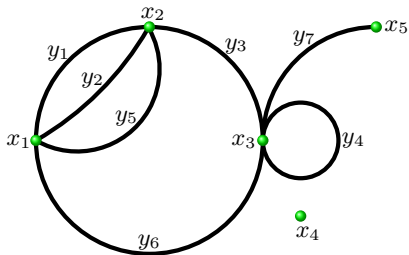
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1, y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1, x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

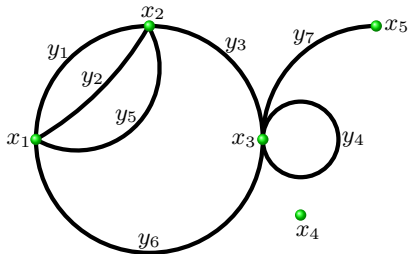
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

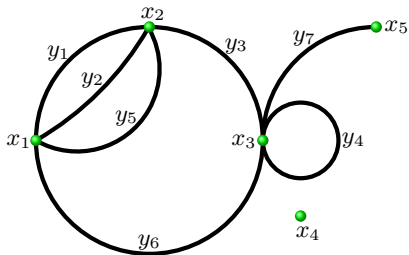
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1, y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1, x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

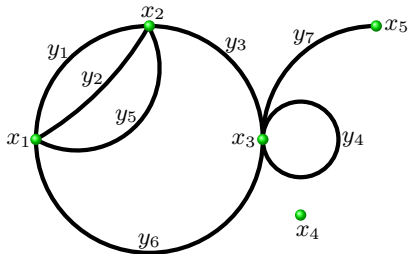
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1, y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1, x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$

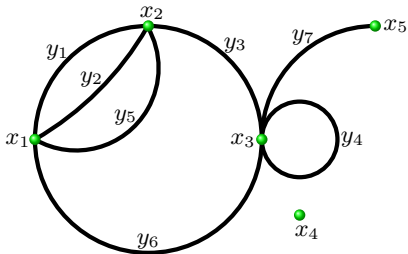
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$

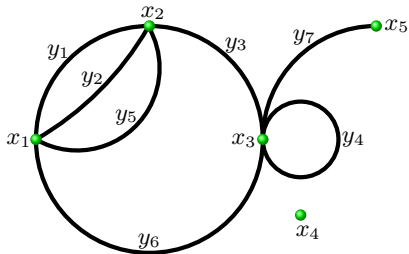
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

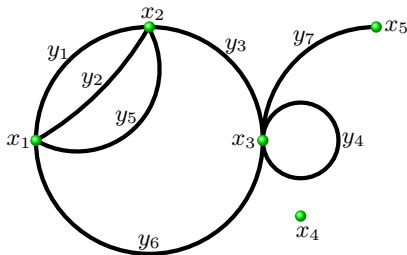
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

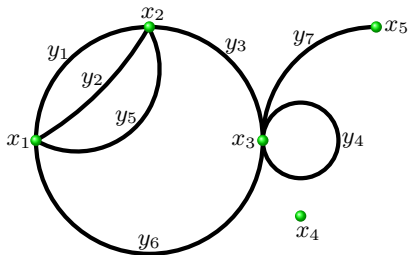
$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

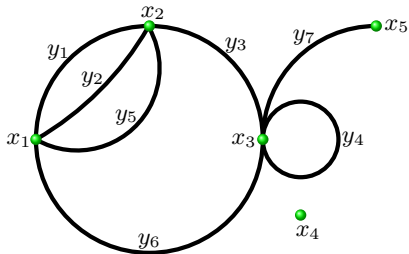
а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Паралельні або **кратні** — це ребра, які інцидентні одній парі вершин (ребра y_1 , y_2 та y_5 на рис. є кратними, оскільки інцидентні парі вершин x_1 , x_2).

Маршрут (який з'єднує вершини x_i і x_j) — це скінченна послідовність ребер і інцидентних їм вершин, що складають неперервну криву з кінцями x_i і x_j . Кількість ребер у маршруті називається його **довжиною** (тут ми також включаємо внесок повторюваних ребер). Так, зокрема, на рис. послідовність ребер

$$y_1, y_5, y_2, y_3, y_4, y_7,$$

а у більш докладних позначеннях — перемішана послідовність вершин і ребер

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1, y_2, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

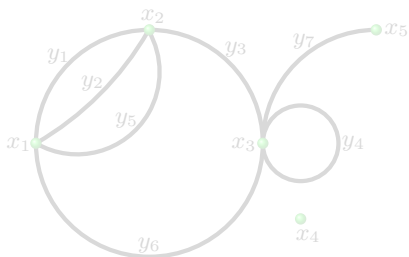
є маршрутом довжини 6 з кінцями у вершинах x_1, x_5 .

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

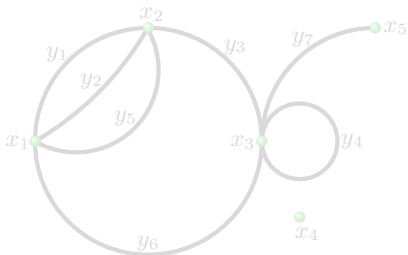
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

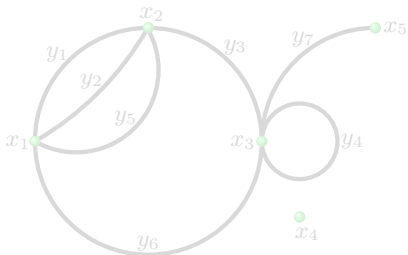
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

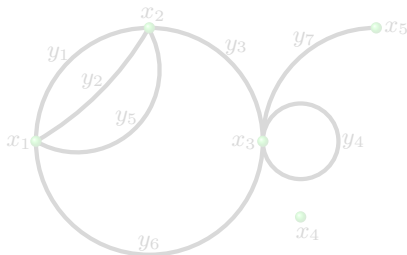
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

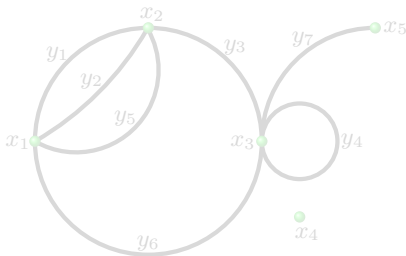
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

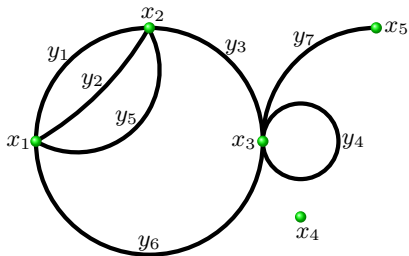
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

є простим ланцюгом.

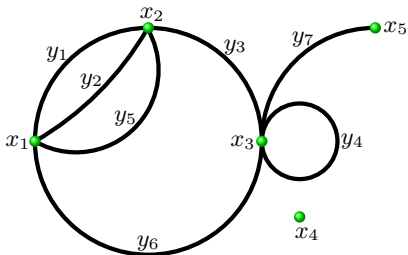

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

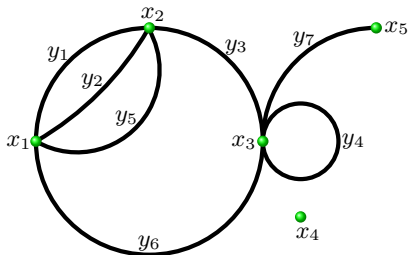
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

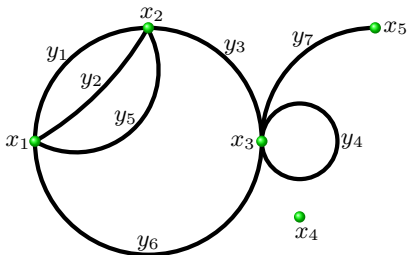
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

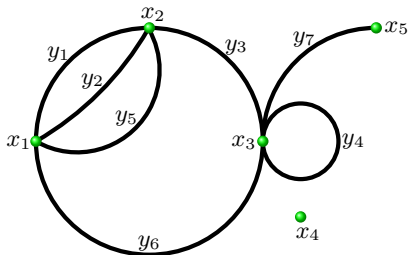
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

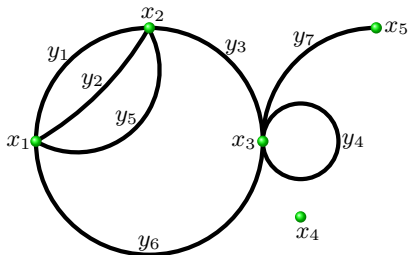
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

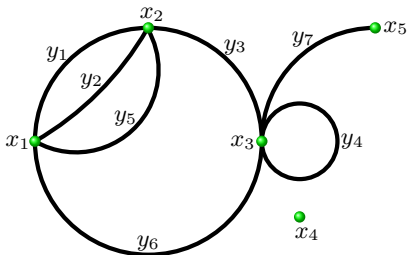
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

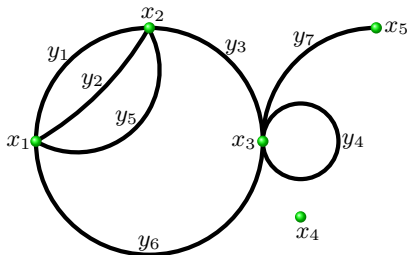
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

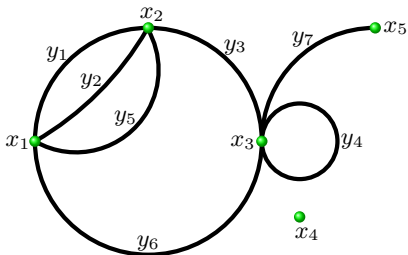
є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Маршрут називається **замкненим**, якщо його кінці збігаються. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_5, x_1$$

є замкненим.

Маршрут називається **ланцюгом**, якщо всі його ребра різні, і **простим ланцюгом**, якщо всі його вершини, крім, можливо, кінців ланцюга, різні. Так, зокрема, на рис. маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_7, x_5$$

є ланцюгом, а маршрут

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_7, x_5$$

є простим ланцюгом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

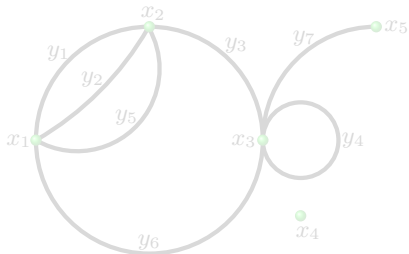
Циклом називається замкнений ланцюг, а *простий цикл* — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

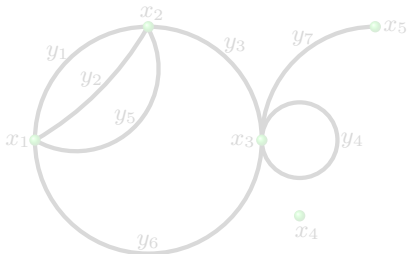
Циклом називається замкнений ланцюг, а *простий цикл* — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

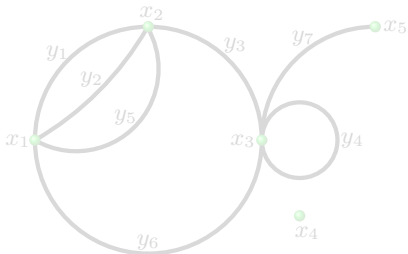
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

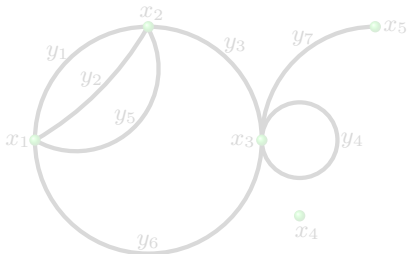
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

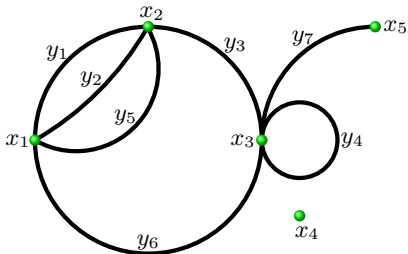
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

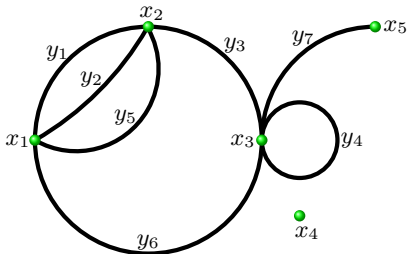
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

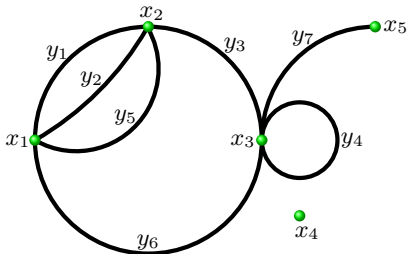
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

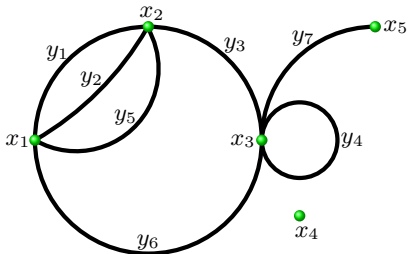
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

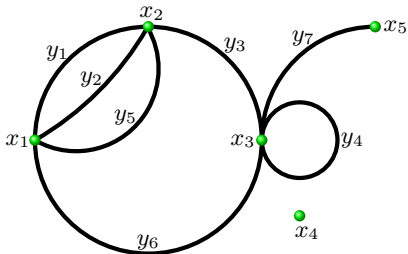
Циклом називається замкнений ланцюг, а **простий цикл** — це простий замкнений ланцюг. На рис. ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_4, x_3, y_6, x_1$$

є циклом, а простий ланцюг

$$x_1, y_1, x_2, y_3, x_3, y_6, x_1$$

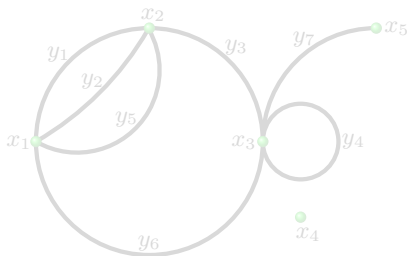
є простим циклом.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

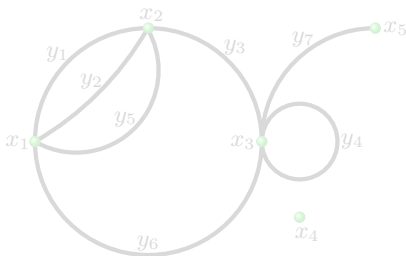
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

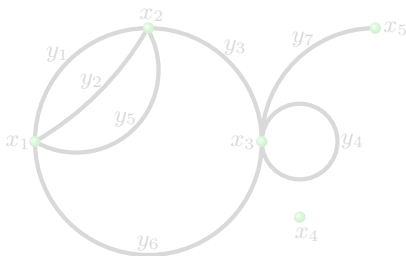
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

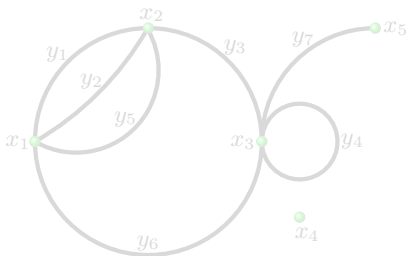
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

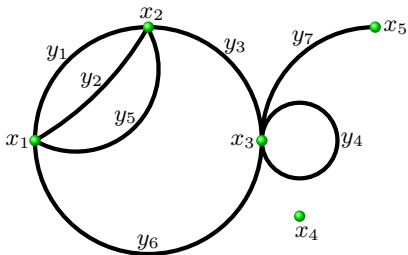
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

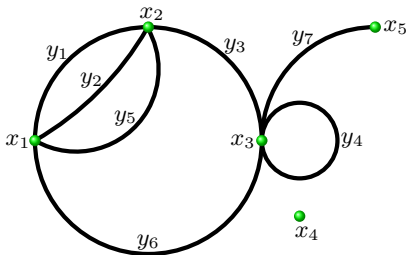
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

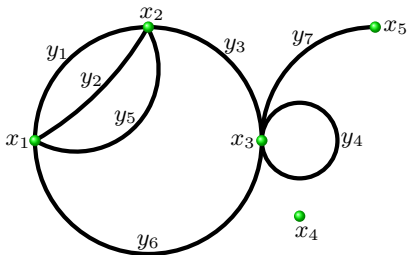
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

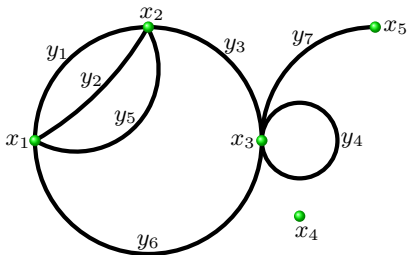
Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

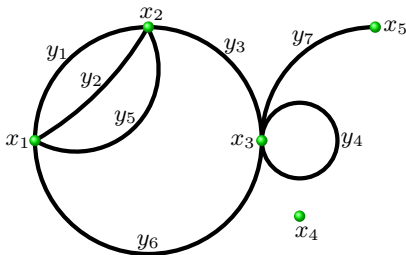
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

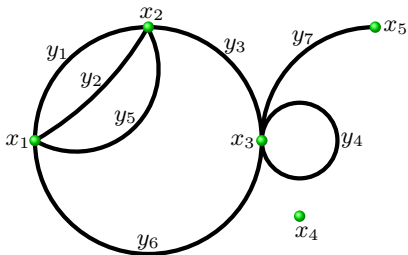
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

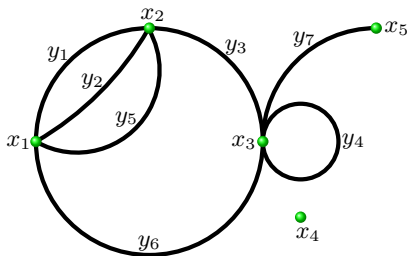
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

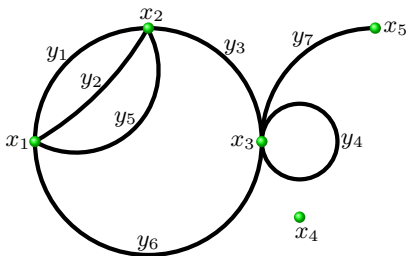
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

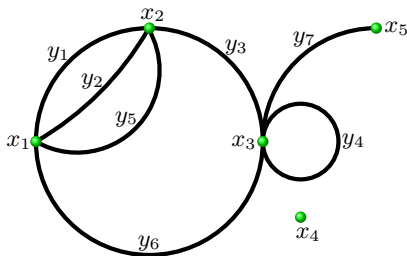
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф називається **зв'язним**, якщо довільні дві його вершини можна поєднати ланцюгом.

Підграф — це довільна частина графа, що є графом. Так, зокрема, на рис. вершина $\{x_4\}$ та доповнення до неї в графі G є зв'язними підграфами.

Компонентою (компонентою зв'язності) називається максимальний зв'язний підграф у графі (наприклад, на рис. вершина $\{x_4\}$ і доповнення до неї є компонентами графа G , тобто граф G має дві компоненти).

Степінь $\deg x_i = \delta(x_i)$ **вершини** x_i — це кількість інцидентних їй ребер, причому петля враховується як два ребра. Для графа на рис. маємо

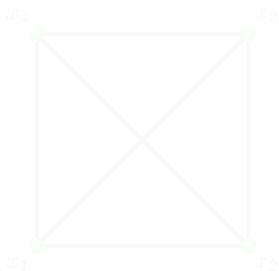
$$\delta(x_1) = 4, \quad \delta(x_5) = 1, \quad \delta(x_4) = 0, \quad \delta(x_3) = 5.$$

Граф називається **n -зв'язним**, якщо між довільними двома його вершинами існує n ланцюгів, які попарно не мають спільних кінцевих вершин.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- *порожнім*, якщо множина його ребер порожня;
- *простим*, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- *повним*, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

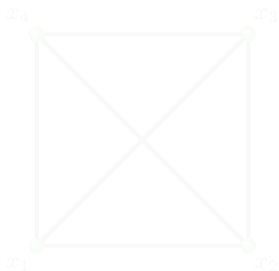

- *регулярним* або *однорідним* (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- *деревом*, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- *мультиграфом*, якщо він містить паралельні ребра;
- *псевдографом*, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- *порожнім*, якщо множина його ребер порожня;
- *простим*, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- *повним*, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

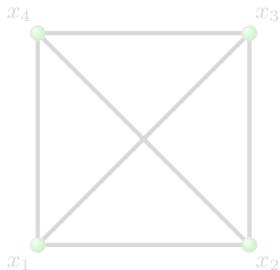
- *регулярним* або *однорідним* (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- *деревом*, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- *мультиграфом*, якщо він містить паралельні ребра;
- *псевдографом*, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

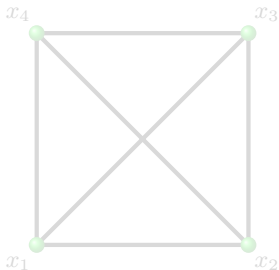

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

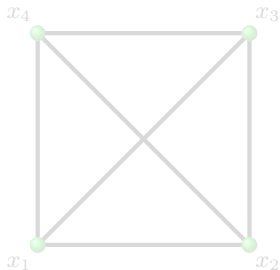

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

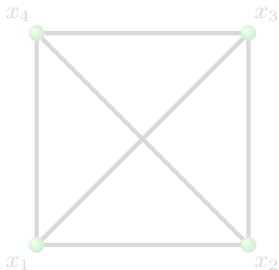

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

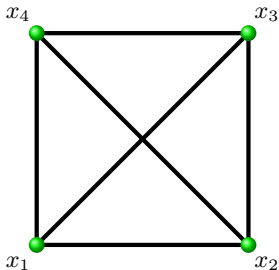

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

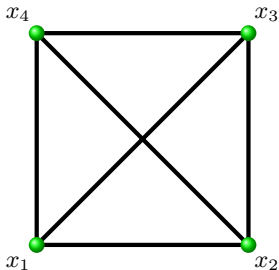

- **регулярним** або **однорідним (степеня r)**, якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

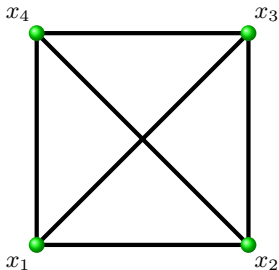

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

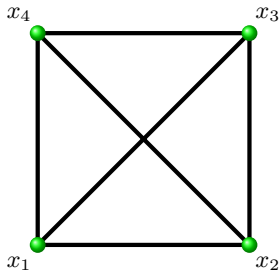

- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

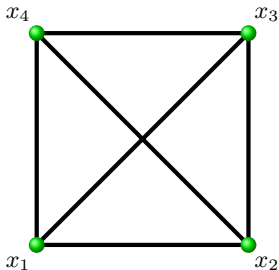
- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G = (X, Y)$ називається:

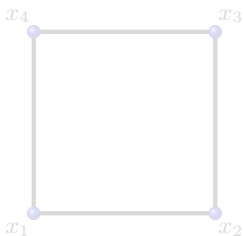
- **порожнім**, якщо множина його ребер порожня;
- **простим**, якщо він не містить петель і кратних (паралельних) ребер;
- **повним**, якщо він простий і кожна пара його вершин суміжна (див. рис.);

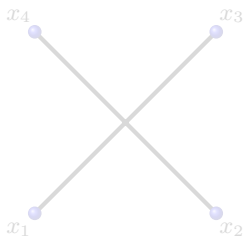
- **регулярним** або **однорідним** (степеня r), якщо степені всіх його вершин рівні (дорівнюють r);
- **деревом**, якщо він зв'язний та не містить циклів;
- **мультиграфом**, якщо він містить паралельні ребра;
- **псевдографом**, якщо він містить петлі та паралельні ребра.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

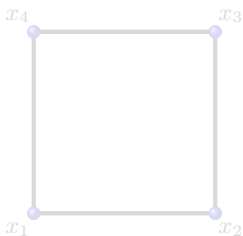
$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

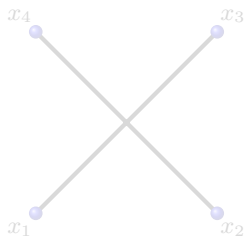
Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

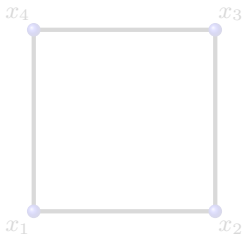
$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

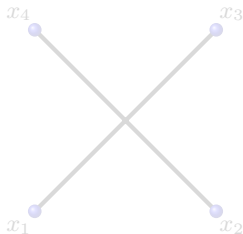
Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

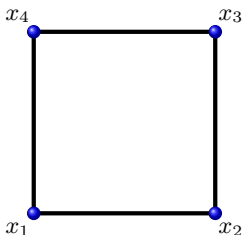
$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

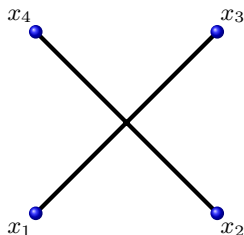
Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

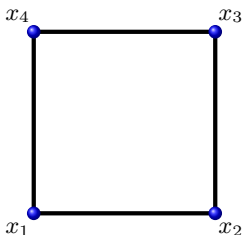
$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

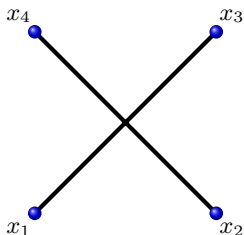
Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

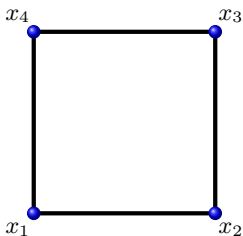
$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

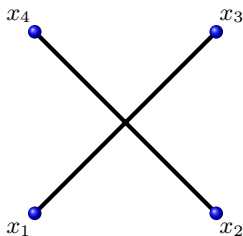
Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Граф $G' = (X, Y')$ називається **доповненням** простого графа $G = (X, Y)$ з тією ж множиною вершин X , якщо $Y \cap Y' = \emptyset$ і граф $G_0 = (X, Y \cup Y')$ є повним (див. рис.).

$G = (X, Y)$

$G' = (X, Y')$

Іншими словами, у доповнюваному графі G' вершини x_i, x_j суміжні тоді і лише тоді, коли вони не є суміжними у вихідному простому графі G .

Точка зчленування графа — це вершина цього графа, видалення якої разом з інцидентними їй ребрами призводить до збільшення кількості компонент графа.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Відстань $d(x_i, x_j)$ між вершинами x_i, x_j графа G — це довжина найкоротшого ланцюга між вершинами x_i, x_j . Якщо вершини x_i та x_j не з'єднує жоден ланцюг, то вважатимемо, що $d(x_i, x_j) = \infty$.

Діаметром $d(G)$ графа G називається максимальна відстань між вершинами у графі, відмінна від ∞ .

Гранню (коміркою) геометричного графа у просторі $\mathbb{R}^2$ (тобто плоского графа, в якого ребра перетинаються лише у вершинах) називається така непорожня замкнена підобласть площини, що довільні дві точки області можна з'єднати простою кривою, внутрішні (не кінцеві) точки якої лежать всередині області, не перетинаючись з ребрами графа.

Границею грані називається множина ребер і вершин графа, які належать грані. Кожен скінченний плоский граф має в точності одну необмежену грань, яка називається **зовнішньою гранню**. Решта граней (обмежених) називаються **внутрішніми**.

Ексцентриситет $e(x_i)$ вершини $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ — це відстань від вершини x_i до найвіддаленоїшої від неї вершини, а **радіус** $r(G)$ зв'язного графа G — це найменший з ексцентриситетів вершин, тобто

$$e(x_i) = \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j) \quad \text{і} \quad r(G) = \min_{x_i \in X} e(x_i).$$

Зрозуміло, що найбільший ексцентриситет дорівнює діаметру графа:

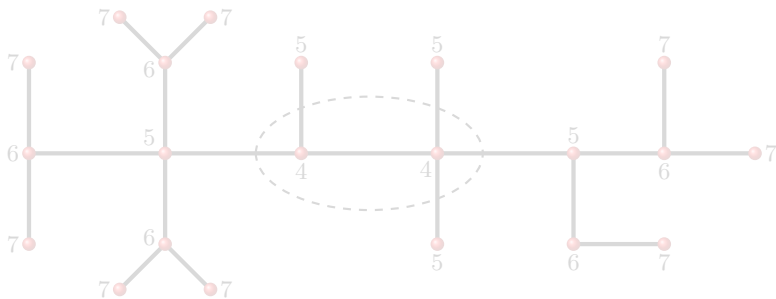
$$d(G) = \max_{x_i \in X} e(x_i) = \max_{x_i \in X} \max_{x_j \in X} d(x_i, x_j).$$

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається *центральною* в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

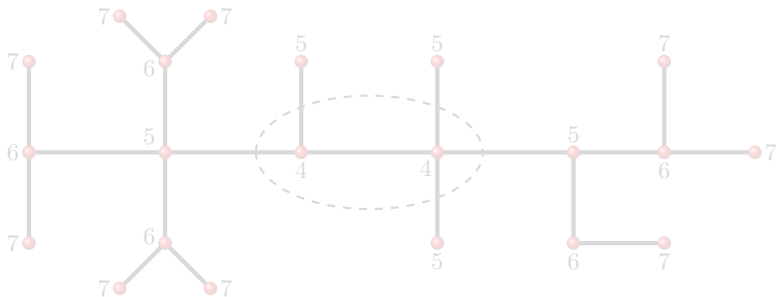
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

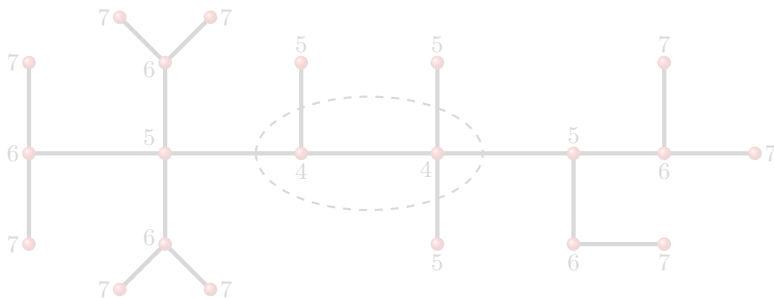

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

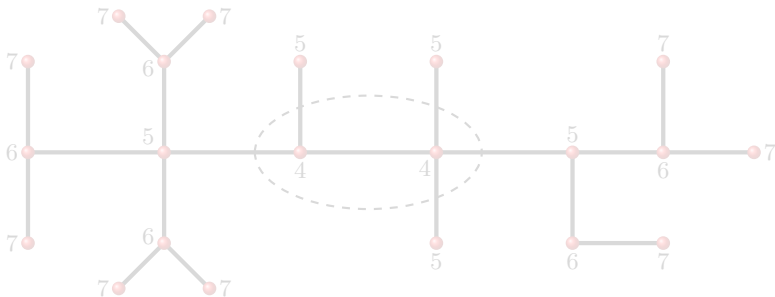
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

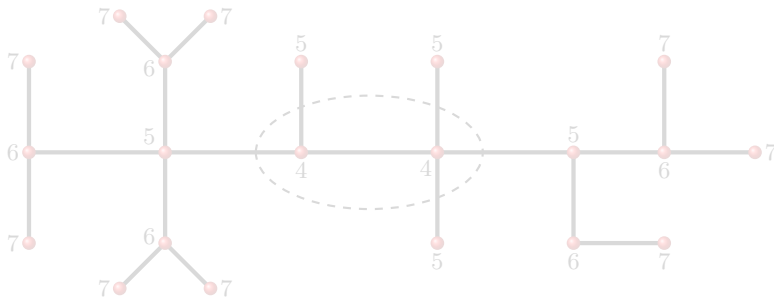
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

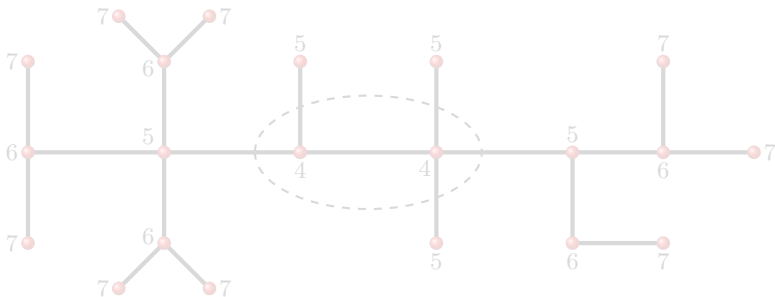
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

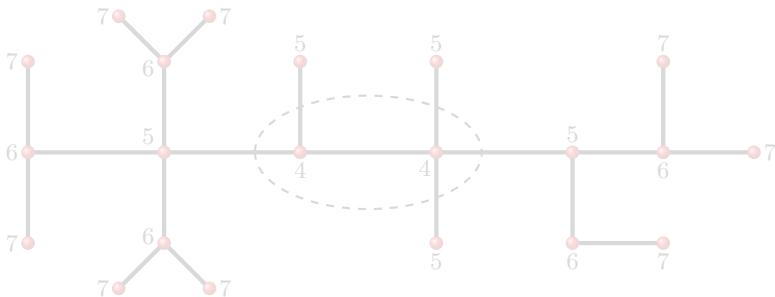
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

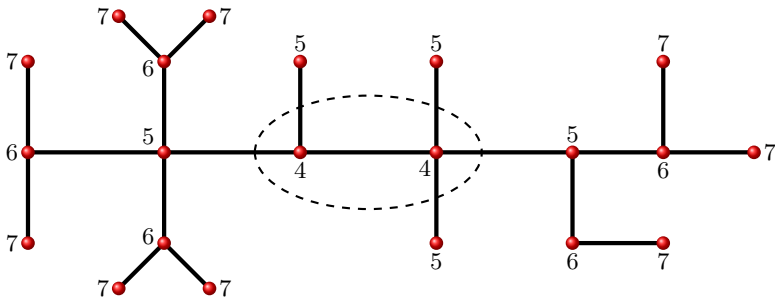
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному граfi $G = (X, Y)$ називається **центральною** в граfi G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

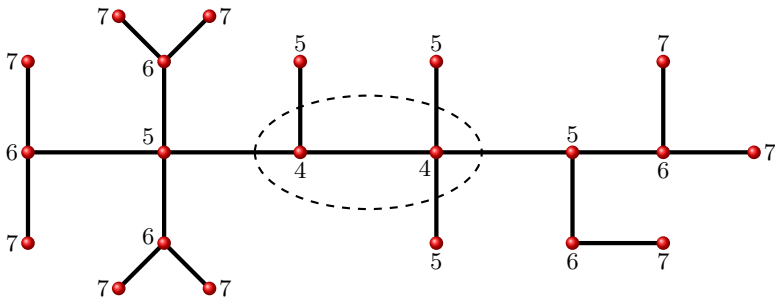
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані граfi та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному граfi $G = (X, Y)$ називається **центральною** в граfi G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

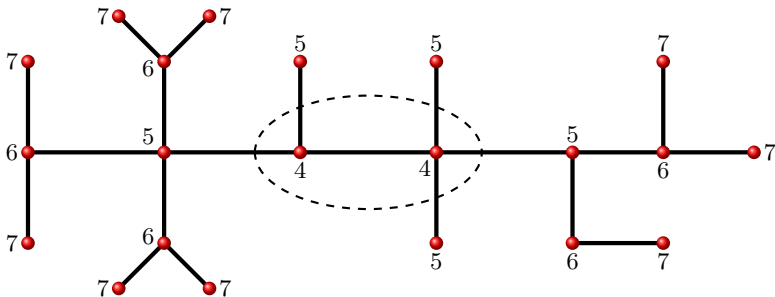
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

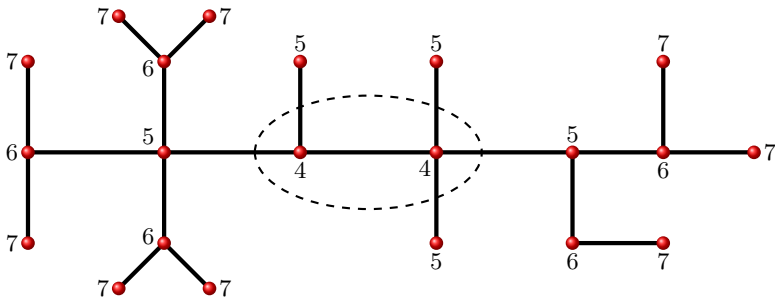

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

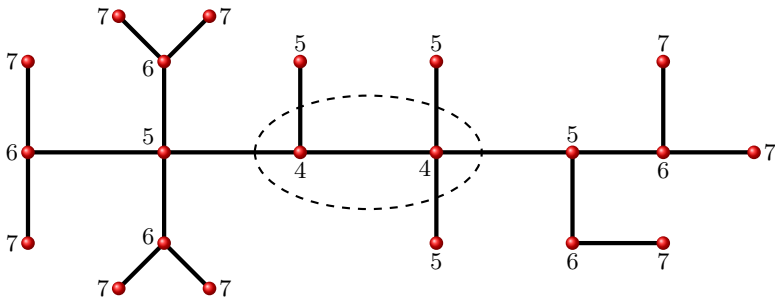
Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Лекція 26: Неорієнтовані графи та термінологія

Вершина $x_i \in X$ у зв'язному графі $G = (X, Y)$ називається **центральною** в графі G , якщо на ній досягається мінімум ексцентриситетів, тобто

$$e(x_i) = r(G).$$

Центром зв'язного графа G називається множина його центральних вершин. Центр зв'язного графа може складатися з єдиної вершини, а може — з двох і більше вершин. Наприклад центр простого циклу C_n містить всі його n вершин. На рис. зображено дерево G з кількістю вершини $n = 21$, кількістю ребер $m = 20$, де для кожної вершини вказано її ексцентриситет.

Дерево має радіус $r(G)=4$, діаметр $d(G)=7$. Центр дерева G складається з пари вершин, кожна з яких має мінімальний ексцентриситет 4.

Дякую за увагу!!!